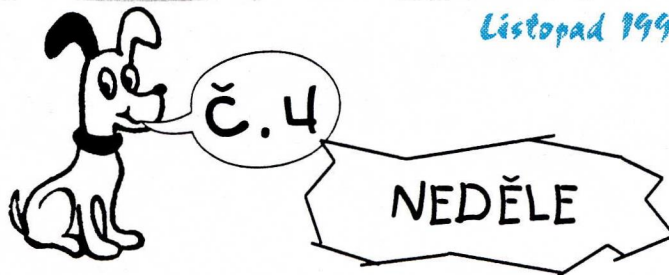

KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

Lистопад 1996

V krupobití otázek

Pane Vosecký, hodnocení inscenací se bere především cestou rozborů dramaturgie, režie, hereckých výkonů, ideje představení a podobně. Víme však, že na děti ve věku pohádkové absorbce velice působí scéna, výprava, kostýmy, masky, prostě vizuální stránka inscenace, která je v současnosti navíc umocněna masovou konzumací televize a filmu dětským divákem. Mohl byste nám říci, jak jste byl spokojen s letošní Popelkou právě v této oblasti?

Vizuální oblast - míním tím samozřejmě scénografii - je nepominutelná součást divadelní produkce. Samozřejmě záleží na typu divadla, jak zachází se scénografií a jejími složkami. Pokud se mám vyjádřit k letošní přehlídce, myslím si, že měla mimořádně vysokou úroveň i ve scénografii. Scénografie je velmi důležitým prvkem vizuálním i dramatickým. Jedná se i o estetickou disciplínu, vždyť divadlo je od slova divati se, to se nedá pominout. Samozřejmě, že to není obrázek, měla by to být součástí představení, která je velice funkční, ale divák soudí představení i podle toho, jak se mu skutečně líbí.

Je známou pravdou, že amatérské divadlo leckdy dokáže ovlivnit i profesionální scéna. Bylo něco na letošní Popelce, co by Vás inspirovalo ve vlastní činnosti?

Jsem jedním z těch, kteří nerozlišují amatérské a profesionální. Divadlo - podle mě - je buď dobré, nebo špatné. Na letošní

Popelce skutečně bylo divadlo velmi kvalitní, všechny soubory se nejen snažily, některé docílily výrazných výsledků nejen na poli dramatickém, ale i v scénografické složce. Projevilo se to v řešení scény, kostýmů, každý soubor přistupoval k věci individuálně, ale je vidět, že některé z nich jsou velmi šikovné a že se amatéři blíží k profesionální úrovni.

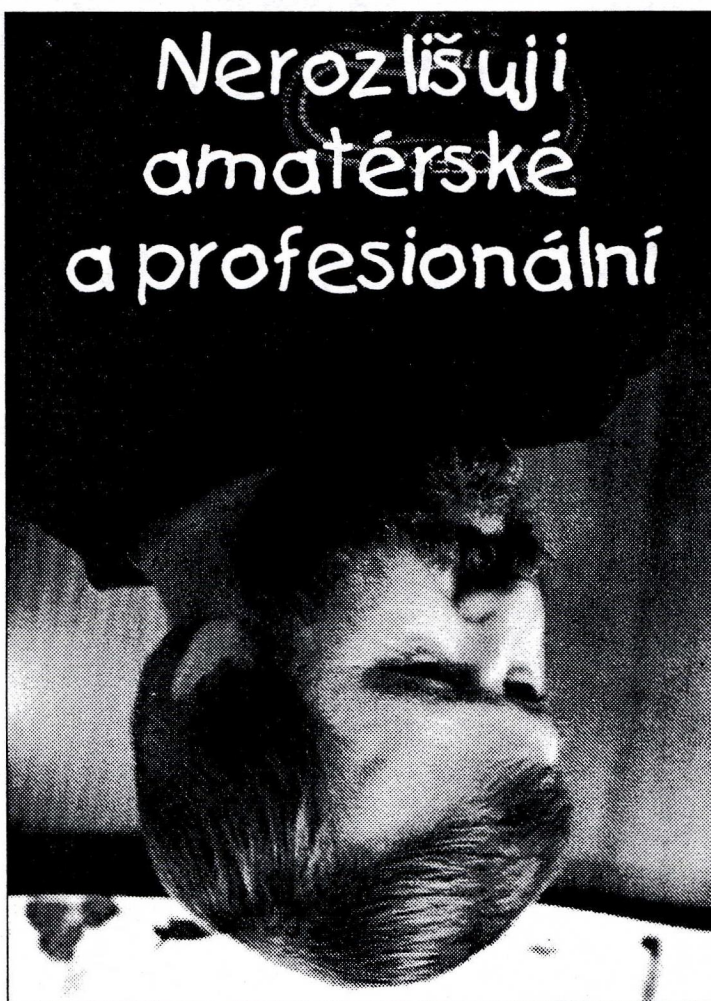
Jaké jsou Vaše osobní zkušenosti s inscenacemi pro dětského diváka a na čem teď v Pardubicích pracujete?

Jsou profesionální divadla, která se zabývají výhradně dětským divákem. My v Pardubicích hrajeme repertoár velmi široký, to znamená, že dětská představení se stávají součástí celého dramaturgického plánu. Nyní máme na programu Koenigsmarkovu pohádku Byl jeden drak, ale chystáme další inscenace - teď jsme připravili pro mládež Divotvorný hrnec, muzikál pro mladou generaci. Celková koncepce byla dělána tak, aby to nebyla jen pohádka pro dospělé.

Můžeme doufat, že Vás za rok zase přivítáme v Rakovníku na Popelce?

Byl bych velice rád. Na přehlídce jezdím opravdu s chutí. Je to jen otázka času a programu naší profesionální práce, ale pokud budu mít jen opravdu chvílenku čas, hrozně rád přijedu, protože v Rakovníku má Popelka velký smysl. Víím, že se tady divadlu daří.

Už se těšíme a děkujeme za rozhovor.

Na Pranýři

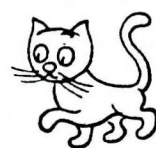
MAUGLÍÍ - a jeho přátelé z Mladé scény z Ústí na Labem

Jsme jedné krve, ty i já. Jsme jedné krve, jednoho světa reálného, na který můžeme položit dlaň nebo tlapu, a světa v našem nitru. Tyto světy spojuje neoddiskutovatelné cosi, nazývané přátelství, odpovědnost za přátelství, které dávám, i odpovědnost za to, které dostávám. Toto je kardinální téma inscenace MAUGLÍ, jehož dramatický text velmi citlivě napsala Kristína Herzinová

podle prózy Rudyarda Kiplinga, neméně citlivě a přesně jej dramaturgovala, a ve stejném duchu jej vyložil a zrealizoval režisér Pavel Trdla. To samé, a to důsledně, platí o herecké složce inscenace, dokonce lze konstatovat, že herecké výkony měly vyrovnaný charakter. Nutno zároveň připomenout, že se jedná o uzavření sedmileté etapy směřování souboru, který od zajímavých inscenačních pokusů a opusů s formou a prostředky černého divadla touto inscenací zúročil mnohaletou práci. MAUGLÍ je završením, neboť náhle jako by před námi stál proměněný soubor, který nejen o divadle přemýšlí, ale důsledně divadelně myslí. Tím chci říci, že všechny použité prostředky neomylně směřují k jednomu - k tématu a jeho řešení v situaci. Jistě, opět zde máme poetiku Mladé scény, to jest "panoramatické plátno", ale v

žádném případě už nelze hovořit o sekvencích příběhu propojovaných formou, ale o dramatickém oblouku, o jasné stavbě tématu přes kompaktní story. Tři základní situace, tedy přijetí člověka Mauglího mezi societu džungle, jeho vysvobození ze zajetí a jeho odchod zpět do světa lidí, jsou souřadnicemi, jimiž je inscenace pevně ukotvena. Choreografie ztvárnění bytostí světa džungle je nejen přesná a metaforická - tedy žádné popisné manýry - ale přes jemně nastolené charakterotvorné prvky jednotlivých "zvířat" nám sděluje jejich téma i téma příběhu. Každé gesto je autentické pro označení kdo jsem, co mohu, co chci, pro zaujímání vztahů a vespolečné jednání. K tomu přistupuje verbální projev, v němž hlas a zvukové gesto sdělení je ve vzácné jednotě s gestem tělesným, proto je účinné a přesvědčivé, a to ve všech scénách. S tím samozřejmě souzní řešení scény a kos-

týmů. Nechci hovořit o jednotlivých hereckých výkonech, znamenalo by to vzít je individuálně, ale fakt je jeden, že citovost a citlivost, ve smyslu sdělení lásky, přátelství, nenávisti, tedy patos v tom nejlepším slova smyslu, proudí jako kladná energie do hlediště a je zrovna tak přijímán. Prostě MAUGLÍ je inscenací imaginativní. Nadále dosti o kladech, ale trochu k drobným "kazům". Na několika

místech je slabší akcent v ukončení situací, tedy v nemotivovaném odchodu ze scény. Dále jsou zde světelné opony, kde jsou jisté nedotaženosti. Tím chci říci, že se jedná o vteřiny, kdy je tma delší než vhodno, takže dochází k poklesu napětí mezi jednotlivými obrazy. Zároveň ne všechny světelné přechody by měly být na black out. To znamená, že ostrý světelný střih, nebo naopak pozvolné světelné prolínání by měly být motivovány stejně pečlivě směrem k tématu jako ostatní použité výrazové prostředky. To samé platí směrem k zvukovému plánu. Je skvělý, ale někdy je potlačen, takže jeho funkce k udržení tahu inscenace i příběhu poklesá. Nejde o to jej "vyhulit", ale opět najít míru pro tento výrazový prostředek. Už dosti, a Mladá scéno, díky za váš divadelní počin.

Vladimír Zajíc

Na pranýři

Divadlo buďAnebo Karlovy Vary
ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA

Svérázná adaptace Vladimíry Zedníkové vychází z klasické pohádky Šípková Růženka a je přímo pupeční šňůrou spjata se souborem, pro který je určena, neboť je v ní již obsažen samotný inscenační princip. Základním stavebním kamenem tohoto principu je "hraní si" na pohádku Šípková Růženka, určujícími výrazovými prostředky pak hravost, spontaneita, autenticita a zejména komunikativnost. Ano, režijní ztvárnění je postaveno zcela zásadně na zvláštním fenoménu, který dokáže zprostředkovat jen a jen divadlo, to jest na onom fascinujícím "hrajeme právě my a právě vám a právě teď". Tento

způsob má však jedno velké nebezpečí - ne vždy se podaří navodit komunikační kanál mezi jevištěm a hledištěm, ne vždy se stane hlediště součástí představení. A to se právě, bohužel, v sobotu odpoledne Divadlu buďAnebo z Karlových Varů stalo. Těžko říci, co bylo pravou příčinou selhání zmíněné komunikativnosti, ale od počátku se hercům nepodařilo zatáhnout nás do "hry", celé usilování na jevišti bylo jakoby pouze jejich záležitostí a tím nám nedali možnost jejich představení spoluprožít a spoludotvořit. Škoda, protože jinak jsme byli svědky velmi příjemného, milého a vkusného představení, s fungující hereckou souhrou, s funkčním, vynalézavým a čitelným vstupováním do "rolí", s přesně pracujícím znakem a náznakem, s představením, kde nechyběla poezie a fantazie, vše se však odehrávalo za pomyslnou "čtvrtou stěnou" jeviště a jistě více než kdy jindy vyniklo nedostatečné akcentování některých důležitých bodů příběhu, jako například opomenutí pozvání sudičky na křtiny či samotné píchnutí se Šípkové Růženky o trh růže. Stejně tak se nutně individualizovaly jednotlivé postavy příběhu, které nejvýrazněji ztvárnili Isabela Bencová jako Královna a Tomáš Vlček jako Král. Hudební stránka patří k nejkvalitnějším stránkám z inscenace.

Dovedu si představit, že v případě úplného souznění jeviště s hledištěm přináší karlovarská Šípková Růženka nevšední divadelní zážitek. Oním "souzněním" však také základní smysl této inscenace stojí a padá...

Milan Schejbal

Na pranýři

**Divadelní spolek TYL Rakovník
TŘI RUBÍNY**

Předloha mladé autorky Blanky Jiruškové o zradě a síle přátelství, o moci osudu a o boji proti ní, přes mnohé kvality v sobě skrývá také mnohá úskalí (až popisné zveřejnění vnitřních monologů postav, příliš rychlé, dostatečně nemotivované změny v jednání postav a především problém jistého narušení základního tématu vložením příběhu princezny Sasí, který na rozdíl od příběhu základního je příliš lineární, až "černobíle" motivovaný).

Můžeme však s potěšením konstatovat, že režisérovi inscenace Jaroslavu Kodešovi se podařilo ve velké míře všechna tato úskalí šťastně obeplout. Způsob inscenování je zcela správně veden v čistotě, jednoduchosti, bez zbytečného balastu, prožívání a psychologizování, s důrazem na věcnost a především konkrétnost, a to ve všech složkách inscenace.

Zejména ve vedení mladých herců jsou tyto postupy zřejmé. Jednotliví představitelé nepodléhají "obecné moudrosti slov", ale naplňují je konkrétními pocity, konkrétním jednáním v konkrétních vztazích a v konkrétních situacích. Vychází to především u postav Princezny Víry (Jana Infeldová) a Prince Asita (Jiří Suk). Velmi sympatický výkon podává také Veronika Bauerová v roli Princezny Sasí. Nelze v tomto okamžiku pominout ani zkušený herecký výkon Aleny Mutinské (Královna Čarodějka), jehož si lze cenit také proto, jak je svou nositelkou citlivě přibližován k ne tolik zkušenému hereckému mládí. Nemohu však mluvit o herectví, aniž bych nepodotkla, že celý soubor působí naprosto jednotným dojmem, ve svých rolích (i těch nejmenších, které nejsou pod pláštěm Zlého osudu vidět) uvěřitelně, přirozeně.

Také scénografie je funkční, zřetelně vycházející z tématu, efektní a efektivní. Bylo by možné pokládat si otázky nad samotným ztvárněním Zlého osudu, docházíme však k názoru, že podoba draka ve své podstatě vyhovuje funkci, kterou Zlý osud v tomto příběhu má.

Do svého divadelního deníku si k dnešnímu datu s radostí připisuji další divadelní zážitek. Díky.

Kateřina Fixová

Nejúspěšnější letošní inscenací Popelky 1996 se stalo představení Mladé scény z Ústí nad Labem - Mauglí. Foto je pořízeno ještě před vystoupením souboru. Pavel Trdla a Kristína Herzinová doladují poslední drobnosti.

Harmonogram

DNES

Neděle

10. listopadu 1996

8.00 hodin

Příjezd Divadla DRAK Hradec Králové
Tylovo divadlo Příprava představení
DRAK Hradec Králové

10.00 - 11.00 hodin

Představení Divadla DRAK Hradec Králové
Tylovo divadlo - host přehlídky

NÁDHERNÉ ÚTERÝ

11.30 hodin

ZAKONČENÍ PŘEHLÍDKY S VYHLÁŠENÍM VÝSLEDKŮ
předsází TD A OCENĚNÍM NEJLEPŠÍCH VÝKONŮ

POZNÁMKA:

Po celodenním maratonu následuje
volná zábava v prostorách
Tylova divadla.

ZÍTRA

Pondělí 11. listopadu 1996

Dost Kašpařin, robota volá!

Nejmłodším hercem letošní Popelky se stal tříletý Dominik Holub ze souboru z Ústí nad Labem. Ve hře Mauglí od Rudyarda Kiplinga a Kristíny Herzinové hrál úplně prvního žabáčka, který vyrůstal u vlků. Na divadle jej mohli diváci spatřit, jak se patřilo, zcela bec oblečení. Naše fotografie přináší pravý obraz regulérního tříletého gentlemana.

Abyste věděli

• Činil tak s nasazením

Po našem upozornění, že se sousedé Tylova divadla v Rakovníku zlobili na naše řádění za brzkých ranních a pozdních večerních hodin ze čtvrtka na pátek 8. listopadu, se nám ozval pan Čapoun ze Znojma s omluvou. Doslova píše: "Jsa zvyklý vše dělat s nasazením = činil jsem tak i ve čtvrté noci. Omlouvám se sousedům a zvláště jejich dětem." V závěru své omluvy se kaje: "Já už budu hodný, Popelko!" Dobře míněnou omluvu předáme sousedům divadla s touhou, aby ji přijali.

• Cedila krev pro svůj soubor

Statečné Lence Králíčkové z domácího souboru, se představení Tři rubíny hned od začátku změnilo v krvavé drama. Nejprve si poranila prst a posléze i koleno. Z obou končetin tekla krev proudem tak, že ani americké akční filmy nedokážou zachytit takto surrealisticky své krvavé scény.

Lenka Králíčková však nezazmatkovala a hrdinně představení dohrála. Po ukončení představení si zajela do rakovnické nemocnice pro několik centimetrů chirurgické niti a vrátila se zpět mezi nás.

• Co bude ze Sněhurky

Se zajímavým logickým problémem za námi přišlo několik pozorovatelů letošní Popelky. My jsme na otázku, co vznikne ze Sněhurky, spadne-li na ni elektrické vedení o vysokém napětí, nedokázali odpovědět. Nekonečným bádáním za asistence slovných vědců a neomylných statistiků byl položen základ nové teorie.

Stane - li se tak, jak jsme naznačili v úvodu článku, stane se ze Sněhurky Popelka. Juch!

• Hrály kapely Brass band a Hradní duo

Potkávají nás účastníci letošní Popelky a ptají se, kdože to tak pěkně hrál dixieland v pátek a (nejen) blues v sobotu večer.

Odpověď je snadná. Jedná se o rakovnické hudební frontmany - skupinu Brass band (dixieland) a skupinu Hradní Duo, jejímž hlavním mužem je Milan Zimmermann, bývalý zpěvák skupiny Brutus. Je zřejmé, že muzikanti mají blízko k amatérskému divadlu, což je mimo jiné dokázáno i jejich večerními soirée.